

Verslag bezoek aan Concordia op 9 mei 2018

Wij werden ontvangen door Emma Bouwman en Willem Jaap Zwart. Emma is educatief medewerker en leidt vooral scholieren rond, Willem Jaap is directeur van Concordia.

Zij begon met de vraag 'wie is Concordia?'

Uit een getoonde rotstekening bleek dat mensen al 3200 jaar geleden aan kunst deden, naast hun toen vooral barre strijd om te overleven. Daaruit zou je mogen concluderen dat kunst toen al een 1^e levensbehoefte was!

Concordia wil geen ivoren toren zijn, maar voor iedereen toegankelijk, met als doel kunst en kijkers zonder drempels samen te brengen: kunst moet vanzelfsprekend zijn in het leven.

Voor de rondleidingen is er beneden kunst die niet van naambordjes is voorzien. Met behulp van een 'museumdobbelspel' worden vragen gesteld over/naar aanleiding van kunstwerken. Het gaat er niet om of je het mooi of lelijk vindt, maar om te leren wat je kunt zien.

We hebben vervolgens de expositie bekeken en overal de vraag beantwoord: wat zie je, wat denk je dat dit betekent? Wij gaven heel andere antwoorden dan scholieren!

Het waren o.a. werken van de kunstenaarsgroep Robson Ateliers uit Enschede, gevestigd in de voormalige pyamafabriek van die naam.

Na de rondleiding kregen we een inleiding van Willem Jaap Zwart: 'Cultuur in Enschede'. Concordia beoogt kunst, techniek en wetenschap met elkaar te verbinden.

Wat is het belang van cultuur?

- Intrinsieke waarde
- Directe economische spin-off: een cultuurbezoeker blijkt niet één, maar 3 keer een kaartje te kopen
- Voor een goed vestigingsklimaat voor kenniswerkers blijkt een divers cultuuraanbod veel belangrijker dan tot nu toe werd gedacht. Diverse gemeentes hebben daarom extra geïnvesteerd in het cultuuraanbod.

Waaruit bestaat het culturele landschap in Enschede?

- Gemeentelijke instellingen
- Landelijke instellingen zoals o.a. Reisopera en Orkest van het Oosten
- Kunst vakopleidingen
- Vele amateurgezelschappen in alle vormen van kunst
- Enschede maakt deel uit van de G9, een groep van 9 grote gemeentes die extra investeren in cultuur.

Zijn de culturele instellingen concurrenten of vertegenwoordigers van één bedrijf? Aan het laatste wordt gewerkt: 7 directeuren van culturele instellingen werken aan een gezamenlijke visie: 'het onmisbare verhaal'.

Op een vraag van één onzer wordt geconstateerd dat het aanbod van galeries in Enschede weinig ontwikkeld is. Wellicht is dat een gevolg van relatief weinig besteedbaar geld? Voor publiciteit over cultuur in het algemeen is het systeem met plaatselijke edities van Tubantia niet handig.....

Wat is de ambitie voor cultureel Enschede?

- Cultuur voor iedereen
- Nieuwe werelden openen met kunst en techniek
- Cultuur op de "Agenda voor Twente" krijgen, met name om te kunnen investeren in een goed vestigingsklimaat

Bij het ontwikkelen van beleid moet er met name aandacht zijn voor het verbreden van het stedelijk beleid naar een beleid voor stedelijke regio's: ook de omliggende kernen moeten in het beleid betrokken worden.

Het advies aan de komende coalitie in Enschede:

- verbind cultuur met economisch beleid
- verbind cultuur met het sociaal domein
- maar cultuurbeleid regionaal
- benchmark Enschede aan de andere steden van de G9

De geschiedenis van Concordia (= eendracht).

In 1902 begonnen door de Katholieke Arbeidersbond, al in 1909 is het gebouw aan de Oude Markt afgebrand en snel weer herbouwd. De vakbonden bekostigden het: cultuur was toen ook in zuilen en standen ondergebracht.....: de Schouwburg was voor de rijken!

In WOII is het pand verzamelplaats geweest voor dwangarbeiders en vestigingsplaats van de SS Schutzstaffel. Tijdens de oorlog is het archief van de Katholieke Arbeiders Bond uit voorzorg begraven. Helaas is het nimmer teruggevonden.....

Na WOII liep de betekenis van Concordia terug en in 1962 is het pand verkocht aan de gemeente. Er zijn toen ook nog bokswedstrijden in gehouden!

In 1964 heeft de Twentse Courant zich er gevestigd en in 1966 is het heropend als theater.

In 1974 volgde een volledige verbouwing als theater, in 1978 gevolgd door de uitbreiding met de kleine zaal.

Eind vorige eeuw is Concordia samengevoegd met Markt 17, is er samenwerking met SamSam ontstaan en zijn er 2 filmzalen gemaakt. De cursussen die toen nog op flinke schaal gegeven werden zijn rond 2005 afgebouwd en in 2008 volgde de opening van 21Rozendaal als 'compensatie' voor het ontbreken van expositieruimte.

De recente ontwikkelingen:

- in 2012 en 2014 forse bezuiniging op de subsidie, die daardoor van 1,4 miljoen zakte naar 800.000
- 21Rozendaal is gesloten
- De fraaie Theaterzaal is omgebouwd tot filmzaal vanwege de grote belangstelling voor de filmvoorstellingen
- In 2014 dreigde het einde van de theaterprogrammering; dit is afgewend
- In 2016 ontving Concordia de Roel Oostra prijs van de bespelers voor de prettigste theaterzaal van Nederland

Hierna begaven wij ons wandelend of fietsend naar Rodenbach voor het diner.